



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt X. Explicantur scripturæ diuinæquidam loci, qui supradictis
aduersari posse videantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

quia in eadem vita non fideliter ambulabant, & hoc in eorum cordibus nouerat Dominus, quamuis hominibus aliter appareret: quid dicant de paruulis, qui plerique in illa ætate, Christianæ gratiæ sacramento finuntur crescere, & nonnulli apostatæ fiunt? Sic diuus Augustinus, istorum etiã notans temerarias præsumptiones, qui de occultis sic iudicant alienis, vt negent veram fuisse fidem, veramque pietatem eorum quos postea viderint manifesto lapsu defecisse. Tanquam si Petrum dicant nunquam veraciter Christum amasse, aut nunquam vera fide illud dixisse: Tu es Christus Filius Dei viui, quia postea negando ceciderit. Dissertit aduersus hunc errorem & diuus Bernardus Epistola quadragesima secunda ad Henricum Episcopum Senonensem: quem ad locum, vitandæ prolixitatis gratia, lectorem remittendum putauimus.

CAPVT X.

Explicantur scripturæ diuinae quidam loci, qui supra dictis aduersari posse videantur.

Cum igitur certissimum sit, in hac tanta nature fragilitate, perceptam semel quamuis magnam iustitiam & gratiæ libertatem amitti posse peccando: quæras modò quid sibi velit quod beatus Ioannes ait, eum qui natus sit ex Deo, non modò non peccare, sed ne peccare quidem posse. Et Augustini quidem Commentarius eiusmodi est, vt de omni peccato locus intelligatur: dicaturque non posse peccare is qui natus est ex Deo, ne venialiter quidem, qua parte sit ex Deo natus, & quia charitas, secundum quam natus ex Deo est, non agit perperam, nec cogitat malum. Cum enim peccat homo; nõ secundum charitatem, sed secundum cupiditatem peccat. At diuus Hieronymus peccatum intelligit mortale, quale à filijs diaboli sæpe committitur: à filijs verò Dei committi non potest, quamdiu esse

1. Ioannis 3.

Lib. de gratia Christi, c. 28.

esse Dei filij perseverant: ut hic sit Epistolæ sensus, diuo quidem Hieronymo interprete: Propterea, inquit, scribo vobis, filioli mei, omnem qui natus est ex Deo, non peccare, ut non peccetis: & tamdiu sciatis vos in generatione Domini permanere, quamdiu non peccaueritis. Imò qui in generatione Domini perseverant, peccare non possunt. Quæ enim communicatio luci & tenebris? Christo & belial? Quomodo dies & nox misceri non queunt, sic nec iustitia & iniquitas, peccatum & opera bona, Christus & Antichristus. Si suscipimus Christum in hospitio cordis nostri, ilico fugamus diabolum. Si peccauerimus, & per peccati ianuam ingressus fuerit diabolus, protinus Christus recedit. Hæc diuus Hieronymus. Est que nihilominus

De natura & gratia, c. 14.

apud Augustinum & illa tertia insinuata explicandi ratio; ut dicatur non posse, quia non debeat. Nam & illud, inquit, quod dictum est, Non potest peccare; pro eo dictum esse, ac si diceretur, Non debet peccare: non improbanda mihi videtur huius assertio. Quis enim insanus dicat, debere peccari, cum ideo sit peccatum, quia non debet fieri? Hæc capite decimoquarto libri de natura & gratia. At non leuiter forsitan & illa moueant, quæ tum in Epistola ad Romanos, tum in ea quæ prior scripta est ad Corinthios, beatus Apostolus suis verbis cõsignata reliquit. Siquidem ad Romanos, eertam se dicit esse, nulla vi diuelli nos posse à charitate Dei, quæ est in Christo Iesu Domino nostro. In priore verò ad Corinthios capite decimo: Tentatio, inquit, vos non apprehendat nisi humana: vbi verus habet translatio, Tentatio vos non apprehendit, id est, ut quidam annotarunt, non apprehendet, nisi humana. & adiungit: Fidelis autem Deus est, qui non patietur vos tentari supra id quod potestis: sed faciet etiã cum tentatione prouentum, ut possitis sustinere. Verùm arbitror beatum Apostolum utroque loco ad electos

respe-

respexisse: quorum ad numerum & Romanos, & Corinthios, seq. ipsum pertinere iusta fiducia persuasum habebat. Hoc enim ut sentiret, tam felicia initia, bonique aded progressus postulabant. Quoniam, ut ait ipse, qui cœpit in vobis opus bonum, perficiet vsque in diem Domini nostri. Quanquam ipsum interim in Epistola ad Romanos certitudinis verbum, non nimis urgeat, ut ad fidem pertinuisse putemus illam vsque aded indiúulsam in charitate Dei perseueratiam: qui non ignoremus in eadem Epistola: vocem eandem vsur-

Cap. 15.

pari, vbi constet eam rem de qua certum se dicat esse, minimè subiectã fuisse fidei Christianæ. Certus sum, inquit, fratres mei, & ipse de vobis, quoniã & ipsi pleni estis dilectione. Quo loco quid est, Certus sum, nisi persuasum habeo, vehementerque confido? Quocircã nec altero in loco vox illa certitudinis ita premi potest, ut nos cogat de omnibus ijs qui semel liberati sint, nobisque ipsis, credere perseueraturos esse, neque vllis aut prosperis aut aduersis à charitate qua diligatur Deus, separandos. Est enim alia fidei, quę propriissimè sic dicta est, certitudo; alia fiducia, per quam omni dubitatione remota, quæ animũ huc atque illuc non sine molestia anxie fluctuationis impellit, in vno quopiã, quod sic esse putemus, libera persuasione defigimur. Neque enim idem sunt, credere fide Christiana sic esse, & sic esse vehementer tranquilleque confidere. In illo falli non possumus, quia fidei subesse falsum non potest: In hoc verò falli opinione vel expectatione sua contingit. Est enim non certæ notitiæ, sed bonæ fiducia quædam certitudo: de qua Apostolus ad Philippenses, capite primo (vbi Græcè vox eadem est quę loco citato ad Romanos) Confidens hoc ipsum, quia qui cœpit in vobis opus bonũ, perficiet. Neque enim fidei est, quod qui cœpit, perficiet: aut pro fidei articulo Paulus habuit, Philippenses perseueraturos esse: sed

ex bonis initijs, bonos exitus atque progressus valde sperabat. Sic igitur & ad Romanos ait: Certus sum, id est, confido, quomodo & D. Ambrosius legit, Serm. 8. in Psalm. 118. à quo nihil differt quod alij reddunt, Persuasum habeo. De qua persuasione & beatus Iohannes in Epistola dicit: Filioli, diligamus opere & veritate, & in conspectu eius suadebimus corda nostra. & Petrus: Satagite vt per bona opera certam vestram vocationem faciatis. Diuus quidem Chrysostomus homilia quinta in posteriorem ad Timotheum, ad illa Pauli verba, Christi stabile fundamentum nutare non potest, quod huiusmodi est signaculo præditum: Nouit Dominus qui sunt eius, & recedit ab iniquitate omnis qui inuocat nomen Domini, in ea igitur verba commentatur, in hunc mūdum: Ostenditur ex his, inquit, eos qui peruersi sunt, antea stabiles non fuisse. Neque enim primo statim impulsu eueri fuissent: sicut neque Adam ante mandatum stabilis fuit. Qui enim firmi in fide & fixi sunt, non modò nihil ab huiuscemodi seductoribus violantur: verum ipsa sua constantia admirationi habentur magis. Sed hoc diui Chrysostomi nihil patrocinatori errori illi veteri, quondam quidem Iouiniani, iam verò & Caluini, quo asseritur, in his qui relabi videntur, nunquam veram fuisse fidem atque iustitiam. Aliud quippe est, non stesisse in fide & iustitia: aliud, in eadem non fuisse stabilem. Neque enim decidere à iustitia posset quisquam, nisi in ea stesisset prius. Ipse quoque Adamus, quin vera fuerit iustitia donatus beneficio creationis, nullum est dubium inter Catholicos tractatores. propterea enim non solum ad imaginem, verum etiam ad similitudinem opificis sui conditum esse diuina scriptura commemorat: vt nimirum in eo, quemadmodum D. Leo scribit, tanquam in

Serm. 8. de lo
quinto 10. men
li.

speculo quodam, diuinæ bonitatis forma resplēderet, haberetque vitæ spiraculum, non ad hoc modò, vt vi-

tam

tam ageret illam animale, quæ nobis est communis
 cum pecoribus; verùm illam etiã omnino quæ digna
 esset natura prædita ratione, quam Dei imitatricem, &
 angelorum viuendo similem esse decebat. A. Moyse
 enim, inquit Cyrillus, didicimus, spiritu ad diuinam *Lib. 2. in Ioan.*
 imaginem hominem sigillatum fuisse. Et sufflauit in *cap. 3.*
 faciem eius, inquit, spiraculum vitæ. Simul enim & vi-
 tam creaturæ Spiritus immisit, & characterem suum,
 vt eum decet, impressit: & sic rationale ab artifice Deo
 animal constitutum, mandatum ad salutem accepit, &
 fuit in Paradiso, quousque gratiam Creatoris, Spiritu
 sancto inhabitante, seruauit. Sed posteaquam diaboli-
 ca fraude seductus, Dei præcepta contempsit, & spre-
 to mandato gratiam perdidit, terram se esse, & in ter-
 ram reuersurum audiuit. Hęc aliaque Cyrillus eodem
 spectantia: nempe vt & dignitatem creati in gratia ho-
 minis, & lapsum eius, quo illam amisit, firma persua-
 sione teneremus. Nam quid aliud & scriptura nobis
 commendat, vbi scriptum est: Homo cùm in honore *Psalms. 48.*
 esset, non intellexit: comparatus est iumentis insipien-
 tibus, & similis factus est illis? Sed non cecidisset, si
 fuisset in iustitia semper fixus & stabilis. Nam quem-
 admodum est à Boëcio dictum:

Qui cecidit, stabilis non erat ille gradu.

Quod non ita accipiendum est, quasi qui cecidit, is
 nunquã antea firmus fixusque steterit: sed quia paulo
 certe prius quàm profus collaberetur, in ipso tetatio-
 nis impulsu, & post suggestionem admissam, quadam
 deliberatione peccandi, stabilis non fuisse conuincitur
 qui cecidit. Stabiles autem fixique sunt, ac proinde vi-
 ctiores euadunt, qui in ipso statim tentationis ingressu
 sese opponunt, nec suggestionem pestiferam admittunt
 in animum: neque dignam ducunt, de qua cogitent
 semel: sed mox eo solo nomine, quia cõtra Dei man-
 datum sit, respuunt, forasque proturbant.